

ŚWIATOWID

· ILUSTROWANY · KURJER · TYGODNIOWY ·

Nr. 36 (161)

Sobota, 3. września 1927

Rok IV.

D O Ź Y N K I W S P A L E.

Wielką uroczystością tego roku były dożynki w Spale u pana Prezydenta Rzeczypospolitej, w których wzięły udział delegacje z całej ziemi polskiej. Na pięknym zdjęciu naszym p. Prezydent (X), przyjmuje dary. Obok stoją min. spr. wewn. gen. Sławoj-Składkowski (1), min. pracy i op. społ. Jurczyński (2) i min. poczt i telegr. Miedziński (3). Dalsze zdjęcia z dożynek na stronie 8.

Ag. fot. „Światowida”, zdj. na pl. kraj. „Alfa”.

UROCZYSTOŚCI W BRODNICY. Fot. Osmański, Brodnica.

Dwa fragmenty z nowego parku miejskiego w Brodnicy nad Drwęcą, z murami zamku krzyżackiego w głębi.

Dnia 18. sierpnia, w siódmą rocznicę bitwy z bolszewikami pod Brodnicą na Pomorzu, odbyło się uroczyste poświęcenie, ufundowanej przez miasto, kaplicy-pomnika ku czci poległych w tej bitwie, wedle projektu architekta inżyniera K. Ulatowskiego. Groby poległych znajdują się po obu stronach kaplicy. W tym samym dniu wojewoda pomorski p. Młodzianowski otworzył nowy park miejski, przy jednej z głównych ulic, obok ruin zamku krzyżackiego z XIV. w. Rzeźby wykonał p. Kłobucki z Bydgoszczy, majolikowy obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, prof. Jagmin z Poznania. Nowy park miejski, centralnie położony, upiększa Brodnicę.

Kaplica — pomnik poległych.

Poświęcenie kaplicy poległych. Stoją od lewej: starosta Olszewski, b. dca 26. p. ulanów wielk. Ignacy hr. Mielżyński, ówczesny szef sztabu grupy walczącej pod Brodnicą, wojewoda pomorski Kazimierz Młodzianowski.

Otwarcie parku. Idą p. wojewoda Młodzianowski, po lewej jego stronie, prezes Rady miejskiej p. Stankowski, po prawej burmistrz p. Jerzykiewicz.

Uroczystość poświęcenia kaplicy.

W Y C H O W A N I E F I Z Y C Z N E M Ł O D Z I E Ż Y.

W obozie letnim pod Makowem. Mimo obfitego wikt, niektórzy chłopcy zaglądają jeszcze do kuchni po t. zw. „repetę”, której dopóki w kottach jest coś jeszcze, nikt im nie żałuje.

Fot. Münnich.

Podczas przerw w ćwiczeniach, młodzież korzysta z gościnności tamtejszej ludności, która ją chętnie widzi w swoich chatkach.

Fot. Münnich.

W obozie pod Makowem. Ćwiczenia w strzelaniu na słicznej leśnej strzelnicy, gdzie młodzież bardzo chętnie przebywa.

Fot. Münnich.

Przed strzelaniem odbywa się rozdział amunicji, pozostającej pod opieką zawodowego sierżanta.

Fot. Münnich.

Dzieci emigrantów w Zajezierzu pod Dęblinem. Polskie Tow. emigracyjne kształci z własnych funduszy dzieci emigrantów polskich Francji, Belgji, Ameryki i innych krajów. W okresie

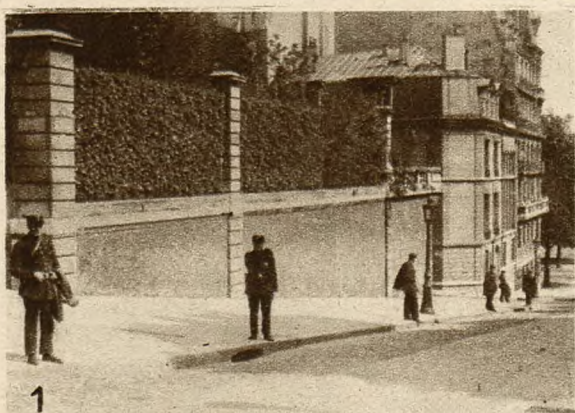
letnim gromadzi te dzieci w obozach w porozumieniu z państw. Instyt. wychowania fiz. i przysposobienia wojsk. pod kierunkiem i opieką fachowych nauczycieli gimnastyki.

Nasze zdjęcia przedstawiają: lewe, ćwiczenia gimnastyczne dzieci, na prawem widzimy posiłek w obozie w Zajezierzu.

Ag. fot. „Światowida”, zdj. na pl. krajowych „Alfa”.

POSTRACENIU SACCO I VANZETTI.

3

Stracenie anarchistów włoskich Sacco i Vanzetti w Ameryce wywołało rozruchy anarchistyczne w różnych miejscowościach świata. W Paryżu tłum zdemolował najpiękniejsze dzielnice miasta. Reprezentacje amerykańskie są wszędzie jeszcze pod ochroną poli-

cyjną. Zdjęcia nasze przedstawiają: 1. Mieszkanie eposła amerykańskiego w Paryżu, strzeżone przez policję. 2. Poselstwo amerykańskie w Warszawie pod ochroną policji. 3. Zdemolowaną witrynę na bulwarze Sebastopol w Paryżu. 4. Grupki Paryżan przed kioskami

dzienników, które przyniosły pierwsze wiadomości o straceniu. 5. Burmistrza Nowego Yorku Walkera (1), z żoną (2) w Berlinie, gdzie przybyli mimo, że się obawiano rozruchów przeciwko nim.

„Światowid”, Meurisse, Service de Pr., Atlantic.

Święto Węgier. Uroczystością narodową Węgier jest święto św. Stefana, patrona Węgier. Co roku odbywa się w Budapeszcie uroczysta procesja ku jego czci. Zdjęcie nasze przedstawia regenta Węgier, admirała Horthy'ego (X), krocącego w procesji.

Fot. Atlantic.

Francja-Niemcy. Lekkoatletyczne zawody pomiędzy Francją a Niemcami odbyły się w tym roku w Paryżu. Zdjęcie nasze przedstawia dwóch zwycięzców: Sempé, Francuza, który w biegach zajął pierwsze miejsce i Trossbacha, Niemca, który przybył drugi.

Trampus.

Choroba Sultana Maroka. Sultan marokański Moulay-Youssef zachorował poważnie, tak że obecnie aktualną się stała sprawa następstwa tronu marokańskiego.

Agence Trampus, Paris.

Drogi rozwód Charlie Chaplin'a. Wielki komik filmowy Charlie Chaplin uzyskał nareszcie rozwód ze swą żoną, która uprzednio była statystką filmową, ale kosztuje go to drogo. Musi on zapłacić swojej żonie odszkodowanie 625.000 dolarów i ubezpieczyć dzieci na 200.000 dolarów. Zamieszczamy fotografie rozwiedzionych małżonków.

Fot. Keystone, Londyn.

Miljarder-nędzkarz. Młodszy syn Vanderbilta, którego fotografię z żoną jego tutaj zamieszczamy, znajduje się obecnie w Paryżu na utrzymaniu swojej żony.

Press Photo News-Service.

NOWA ZDOBYCZ MUZEUM NARODOWEGO W KRAKOWIE.

Muzeum Narodowe w Krakowie nabyło obecnie dwa wspaniałe dzieła sztuki: Obrazy Chelmońskiego i Maksa Gierymskiego. Obraz tego ostatniego „Pejsaż” malowany w r. 1867, pozostaje jeszcze pod wpływem szkoły niemieckiej. Obraz ten reprodukuje.

Ag. fot. „Światowida”, zdj. na pl. krajowych „Alfa”.

Strzelec w Skolem. W ubiegłym miesiącu w związku z uroczystościami legjonowymi odbyło się w Skolem uroczyste otwarcie oddziału Strzelca. Nasze zdjęcie przedstawia grupę strzelecką w Skolem na ćwiczeniach w lesie.

„Mandaryn Wu” w Teatrze. Teatr Polski w Warszawie wystawił obecnie wspaniałą sztukę „Mandaryn Wu”, dając jej wybitnie piękną oprawę. Zdjęcie nasze przedstawia scenę z aktu I., gdzie córka mandaryna (Kunciewiczówna) częstuje herbatą żonę angielskiego przemysłowca (Kunina).

Fot. St. Brzozowski, Warszawa.

Samopomoc urzędnicza. Tow. czynnej pomocy prac pocztowych we Lwowie otworzyło obecnie w Hrebenowie w wojew. staniśławowskim pierwszy pocztowy Dom Zdrowia dla członków i ich rodzin. Widok budynków tego domu Zdrowia dajemy na fotografii.

Modne maskoty. Wszelkiego rodzaju laleczki noszone i rozkładane na meblach, jako maskoty, stały się dzisiaj nieodzownymi w mieszkaniu każdej pięknej pani. Firma Mme Henriette w Warszawie urządziła na wzór paryski wystawę tych laleczek, które przedstawiają nasze zdjęcia.

Ag. fot. „Światowida”, na pl. „Alfa”.

CO NOWEGO PRZYNOSI MODA JESIENNA.

Elegancka, najmodniejsza kombinacja.

W najnowszej modzie jesiennej zwalczają się obecnie dwa kierunki: prosta forma sportowej sukni, w przeciwstawieniu do bardziej skomplikowanego kroju toalet wizytowych i wieczorowych. Forma prosta jest wygodniejsza bezwzględnie, nie wymaga bowiem wielkich namysłów, prób, przygotowań i stosowna jest dla każdej prawie figury kobiecej. Jeżeli jednak toaleta ma być bardzo skomplikowaną, to musi być starannie obmyślana i wykonana, jeżeli

Piękne nóżki i oryginalne parasole?

ma wywołać właściwy efekt i zaznaczyć cechę indywidualności. Właśnie to podkreślanie indywidualności jest właściwym celem tych nowych kreacji. Chcą one położyć kres tryumfalnemu pochodowi monotonnego jumpa, który wtargnął już nawet w dziedzinę sukien wieczorowych. Nowy ten kierunek powiada: Oddajmy sportowi to, co do niego należy, ale pozatem nośmy również suknie bardziej kunsztownie opracowane. Jeden z znanych twórców mody domaga się, ażeby suknie eleganckiej kobiety znowu wykazywały pewną obfitość rozmaitych, upiększających szczegółów, nie uciekając się zresztą do zbyt dużego przeładunku. Widzi się tedy, coraz więcej szwów prostych i poprzecznych, okrągłych, krzyżujących się. Szwy te są zresztą ogromnie charakterystyczne dla najnowszej mody jesiennej. Dalej widzimy różne inkrustacje, aplikacje, całe grupy fałdek, wolanty, które sylwetce kobiecej mają dodawać ruchliwości i prawdziwie kobiecego wdzięku. Tak samo zaznaczyć należy, że obok małych kapeluszy filcowych, które są zbyt praktyczne, aby prędko mogły wyjść z mody,

zyskują sobie stanowczo prawa obywatelstwa kapelusze duże, malowniczo twarz oceniające. Moda zapowiada również metamorfozy w małych kapeluszach. Mały fason jest bardzo szkodliwy i elegancki, ale przecież niekoniecznie musi przypominać czepek kąpielowy. To też w nadchodzącym sezonie małe kapelusiki mają być urozmaicane różnego rodzaju

Najmodniejsze bransolety.

przybraniami, n. p. jakimiś fantazjami z piór. Jako materiał na kapelusze dominuje filc. Hasłem mody jesiennej i zimowej jest futro. A zatem każdy płaszcz jesienno musi posiadać bogaty okład futrzany. Modne są również etole i peleryny futrzane, a obok nich wchodzi w modę lisy. Futrem ma się przybierać kapelusze, suknie, buciki, neglige. Wdziedzinie torebek nowością są torebki w kształcie pieska. Kwiaty przy płaszczu są ciągle modne. Jaga.

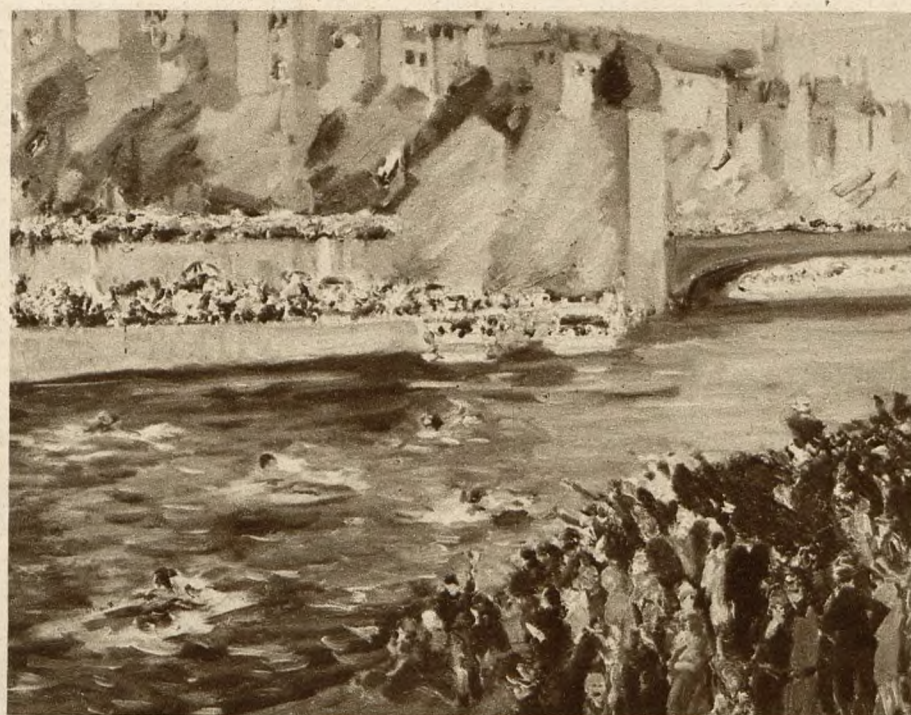
Najmodniejsze torebki: torebka ze skóry węża z monogramem i torebka w kształcie pieska.

Cape wieczorowy z białego aksamitu.

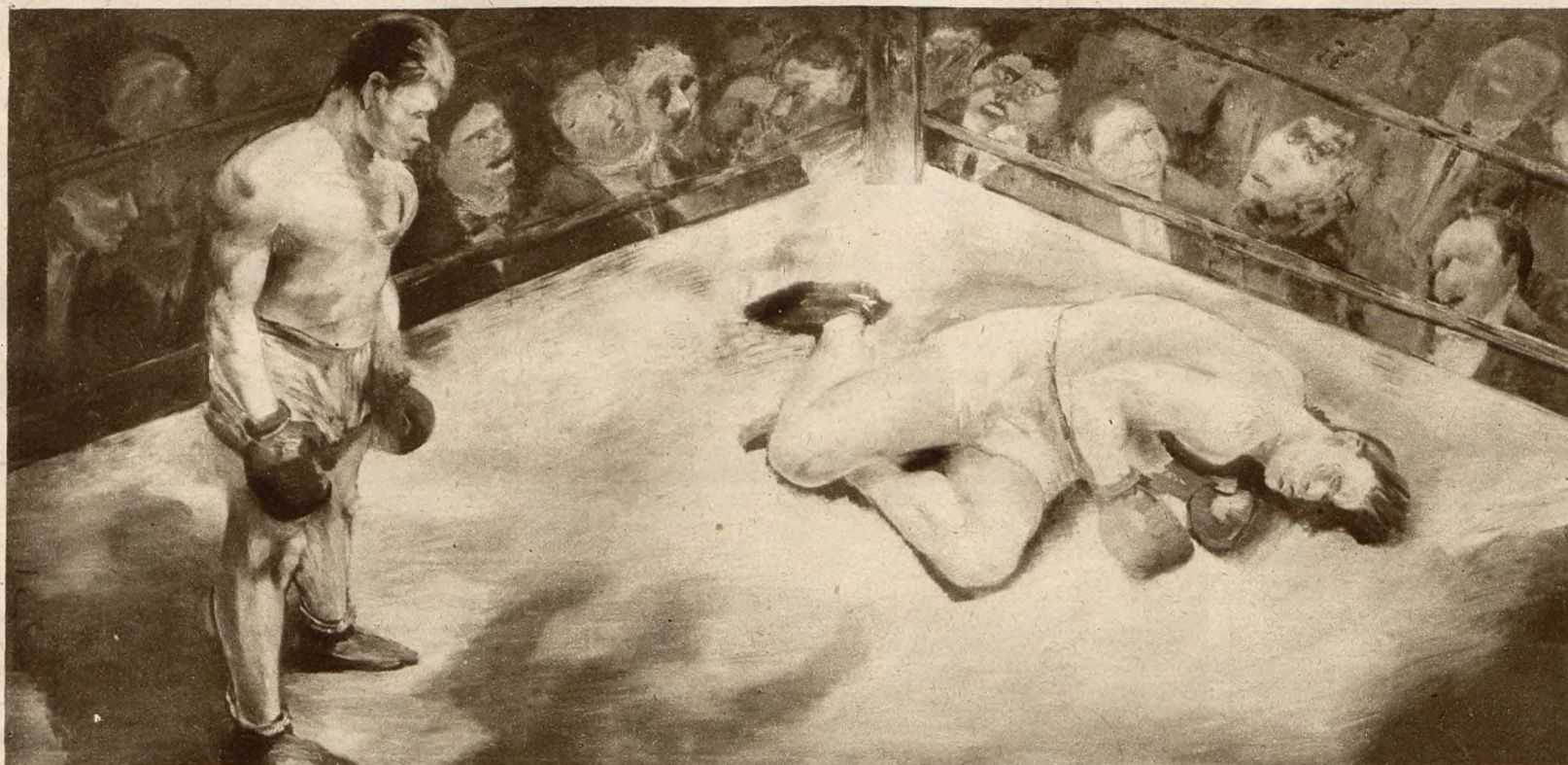
SPORT W NOWOCZESNEM MALARSTWIE.

Fot. Fr. C. Fuerst, Wiedeń.

Secesja berlińska: Henryk Hauser, „Skating“.

Secesja berlińska: Paul Päsche, „Swimming Across Berlin“.

Secesja berlińska: Bruno Krauskopf, „Knock out“.

Secesja berlińska: Elly Lascaux, „Rugby“.

Secesja berlińska: Magnus Zeller, „The Bycikers“.

DOŻYNKI U PANA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ.

W dożynkach u pana Prezydenta Rzeczypospolitej w Spale, w niedzielę, dnia 28. sierpnia, wzięło udział przeszło 5000 ludzi z całej Polski. Wypadły też one niebywale pięknie. Na stronie niniejszej zamieszczamy szereg zdjęć, ilustrujących ten piękny tradycyjny obchód wsi polskiej w Spale. Zdjęcia nasze przedstawiają:

1. Typy z delegacji: Górale z pod Baraniej Góry. Jeden trzyma tradycyjną kobzę.

*

2. Typy z delegacji: Krakowiacy.

3. Typy z delegacji: Kurpianki.

*

4. Msza polowa, odprawiona przez księdza Prałata Bojanka. Kazanie: na fotelach siedzą pan Prezydent i jego Małżonka, oraz otoczenie.

*

5. Defilada delegacji rolników wielkopolskich przed panem Prezydentem.

*

6. Delegacja pomorska składa hołd p. Prezydentowi przed pałacem w Spale.

Ag. fot. Światowida, na pł. „Alfa”.

»NORYMBERSCY ŚPIEWACY« NA FILMIE.

1. Eva (Maria Solweig) i Hans Sachs (Rudolf Rittner).

2. Walter Stolz (Gustav Fröhlich) opuszcza dom rodzinny.

3. Eva (Maria Solweig) i matka jej (Elsa Wagner).

4. Walter Stolz (Fröhlich) i Eva (Maria Solweig).

5. Eva (Maria Solweig).

Ekran kinomatografu, w poszukiwaniu coraz to nowych i piękniejszych tematów, pozyskał obecnie wspaniałe dzieło Wagnera, sławną operę „Norymberscy Śpiewacy“, która dzięki bogactwu środków filmowych zyskała bajeczną wprost oprawę. Na kolumnie niniejszej zamieszczamy szereg zdjęć, ilustrujących ten film.

Fot. Fürst, Wiedeń.

TANIEC JAKO SZTUKA.

a stał się jedynie rozrywką. Taniec jednak traktowany jako sztuka, zwłaszcza taniec, który dawniej, jak i dziś jeszcze w świątyniach niektórych kultów pogańskich był i jest częścią składową obrządków religijnych, mieści w sobie wszystkie pierwiastki wielkiej sztuki i porywa swoim pięknem. Niektórzy zawodowi tancerze potrafili go utrzymać i dzisiaj na najwyższych szczytach. Do nich należy znakomita, światowej sławy para taneczna Marta

Świat dzisiejszy żyje pod znakiem tańca. Wprawdzie taniec ten, przy dźwiękach jazzbandu daleki jest od form klasycznych i przestał być sztuką,

Ruegger i Władysław Karnecki, których zdjęcia w różnych pozach tanecznych na kolumnie niniejszej zamieszczamy.

Fot. Veres.

PRACA W OGRODACH. Ag. fot. „Światowida“ zdj. na pł. krajowych „Alfa“.

Roboty przy kwiatach w ogrodach B-ci Hoser w Warszawie.

W ogrodach, pełnych kwiatów wre praca. Niedawno zamieszczaliśmy zdjęcia z pól, na kolumnie niniejszej zaglądamy do wnętrza ogrodów. Oto, oczkowanie młodych płonek owocowych w ogrodach p. S. Jałoszyńskiej w Warszawie.

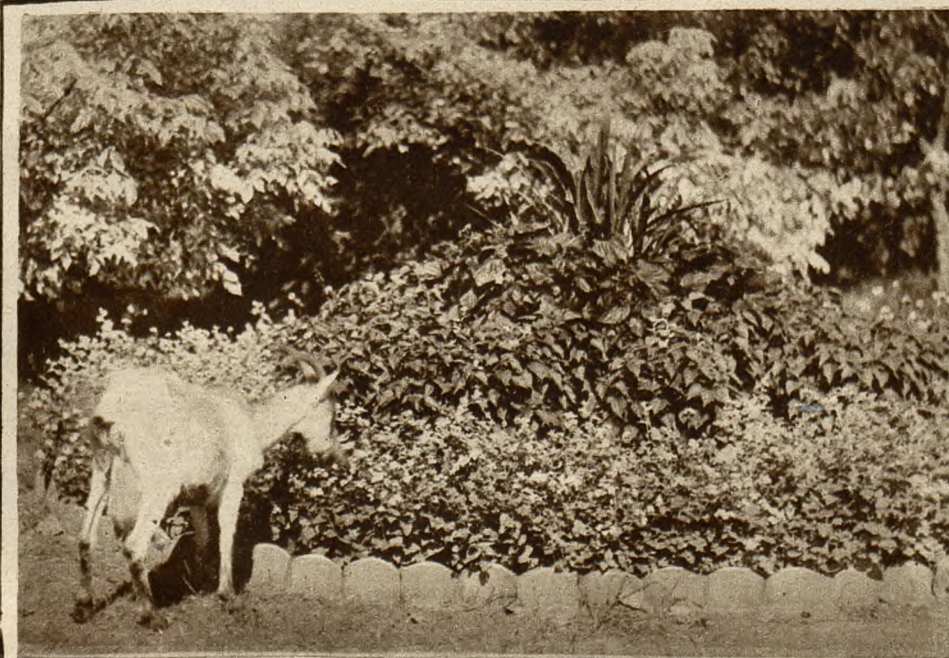
Zbieranie makówek w ogrodach B-ci Hoser w Warszawie.

Okopywanie truskawek w ogrodach p. S. Jałoszyńskiej.

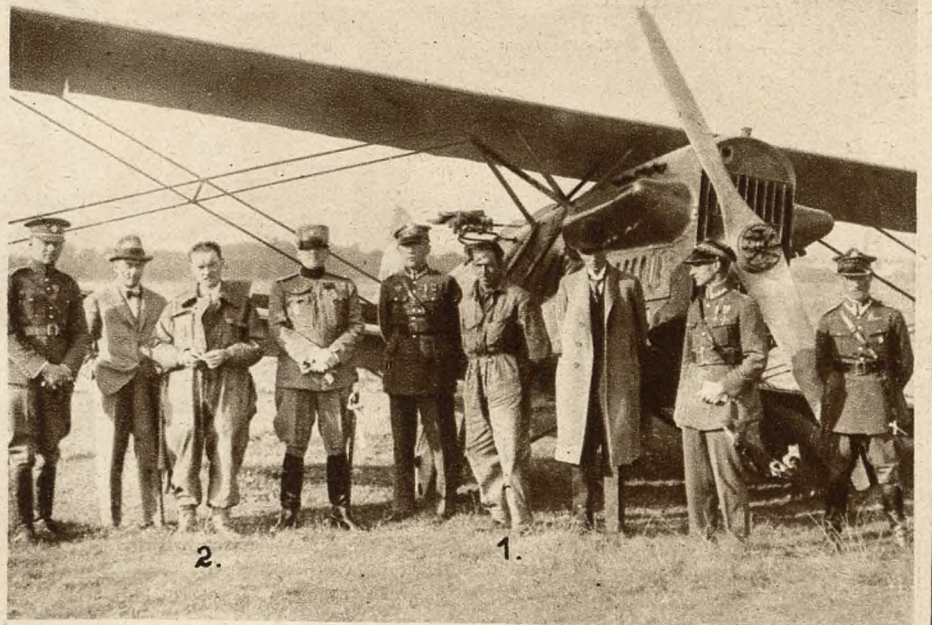

Zbieranie nasienia bratków w ogrodach B-ci Hoser w Warszawie.

Nieproszony ogrodnik, który się dostał do pysznego kwietnego klombu w ogrodzie B-ci Hoser.

Z O S T A T N I C H W Y D A R Z E Ń.

Uroczystość strażacka w Warszawie. W Warszawie odbył się przegląd Straży pożarnych województwa warszawskiego. Na zdjęciu naszym, przedstawiającym moment z defilady na pl. Saskim, Dea O. K. gen. Wróblewski (1), oraz wojewoda warszawski hr. Sołtan (2), odbywają przegląd oddziałów. Ag. fot. „Światowida”, na pl. kraj. „Alfa”.

Słowiański raid lotniczy. W słowiańskim raidzie lotniczym, który przechodził nad Krakowem i Warszawą, wylądował pierwszy w Warszawie kpt. Franciszek Kleps (1), z mechanikiem Hanclem (2). Wskutek szybkiego lądowania strząsało się z lewej strony podwozie aeroplanu, co widać na naszym zdjęciu.

Ustąpienie lorda Gecila. Członek gabinetu ministrów Anglii w Lidze Narodów, lord Robert Cecil, ma zamiar ustąpić

ze swego stanowiska, ponieważ nie godzi się z polityką angielską, głównie w sprawie okupacji Nadrenji.

Pielegnowanie włosów.

Skóra głowy należy dlatego do najwrażliwszej części powłoki ciała, ponieważ pozostaje niemal u każdego człowieka pod wpływem drażniących kwasów tłuszczowych w stanie stałego podrażnienia. Drażnienie tak wrażliwej skóry mydłem, nacieraniem spirytusem salicylowym, naftą i szamponami z zawartością sody gryzącej potęguje zadrażnienie, czego następstwem bywają wypryski, wypadanie i marnienie włosów. Kwasy tłuszczowe dają się łatwo zobojeźnić *łagodnym*, specyficznym środkiem do mycia, poczem ustępuje stan zapalny skóry. Z dotychczasowych środków nadaje się do tego celu jedynie Shampooon Dra Lustra, który dostosowany jest ściśle do wszelkich warunków skóry głowy, oraz koloru włosów, ponadto załączony jest do każdej torebki „Miracid”, znany z własności desinfekcyjnych i wzmacniających cebulki włosów. Rozpuszcza się go w ostatniej wodzie do spłókania. Mimo łagodnego działania tego higienicznego środka, winno się *lekko* wcierać pianę podczas mycia w skórę, ponieważ zbyt energiczne tarcie palcami zadrażnia mechanicznie skórę. Na poparcie tych uwag niechaj posłuży fakt, iż po starannym wymyciu skóry głowy Shampooonem Dra Lustra, nie wypadają zgoła włosy, swędzenie i przenikliwa woń zjełczałego tłuszczu ustępują, a objawy wspomniane powracają dopiero, gdy głowa nie była przez dłuższy czas szamponowana. Mylnie byłoby dyktowanie norm częstotliwości szamponowania głowy, częstotliwość bowiem zależna jest od obfitości gromadzenia się łupieżu i szybkości tłuszczzenia się włosów. Ale i u osób z suchą skórą wskazane jest zapobiegawcze mycie Shampooonem Dra Lustra raz na tydzień, ponieważ najmniejsza ilość zalegającego na skórze kwasu tłuszczowego wywołuje jej zadrażnienie, zwłaszcza w porze upałów.

Dr. Z. B.

Święto w Jabłonnii. Dnia 26. sierpnia w Jabłonnii pod Warszawą odbyło się poświęcenie sztandaru 2. p. saperów kolejowych, oraz odsłonięcie pomnika ku czci poległych żołnierzy tego pułku, w obecności pana Prezydenta Rzpltej. Ag. fot. „Światowida”, na pl. „Alfa”.

Małżeństwo księżniczki Czartoryskiej. Rodzina Bourbonów czuje sympatię do Polski. Dowodem tego dwa małżeństwa Bourbonów. Jedno niedawno, z hr. Zamojską, drugie Gabriela Bourbon, księcia obojga Sycylii, z księżniczką Małgorzatą Czartoryską.

24-ta Konferencja międzyparlamentarna rozpoczęła swoje prace w pałacu Luksemburskim w Paryżu pod przewodnictwem p. Doumer, prezydenta senatu. Zdjęcie nasze przedstawia posiedzenie w czasie przemówienia p. Loeb, prezydenta Reichstagu niemieckiego.

Fot. Henri Manuel, Paryż.

Katastrofa kolejowa w Anglii. Wielką katastrofę kolejową miała obecnie Anglia, gdzie pod miejscowością Sevenoaks wykoleił się wskutek podmycia toru przez deszcz pociąg pospieszny, idący w tempie 50 mil. ang. na godzinę. Lokomotywa i sześć wagonów wyskoczyły z szyn, 15-tu zabitych i 26 ciężko rannych padło ofiarą katastrofy. Nasze zdjęcie przedstawia fragment rozbitego pociągu.

HANS DOMINIK „JOHN WORKMANN” GAZECIARZ

Noc minęła spokojnie i nazajutrz o świcie karawana sunęła spokojnym krokiem ku Springshill. John Workmann, jadąc obok komendanta, podjął znów wczorajszą rozmowę:

— Myślałem zawsze — szepnął chłopak — że polityką kierują dzienniki. To, co pan wczoraj opowiadał, o przywódcach politycznych, jest dla mnie zupełnie czymś nowym.

Jay Williams ukrajał starannie kilka sporych kęsów tytoniu, przypominających kawał drzewa mahoniowego. Wpuściwszy nóż i tytoń z powrotem do kieszeni swoich szerokich spodni, wepchał tytoń do ust, żuł go z lubością i zaczął mówić wolno i z namysłem.

— Well, my boy, bądź potem, czem zechcesz. Jeślibyś przy mnie został, byłbyś prawdopodobnie first rate cowboy. Zostań sobie nawet i koniokrądem; chociaż tego z serca nie mógłbym doradzać, bo to zawsze postronek jest blisko konia. Ale za nic na świecie nie zostań politykiem. Gorszy są oni od koniokradów...

Jay Williams wypluł sporą porcję brunatnej śliny i zakończył wzdychając:

— Niestety polityków rzadziej się wiesz...

John nie był zbudowany mądrością swego przełożonego i zaczął oponować.

— Zawsze słyszałem, mister Williams, że w naszym kraju obowiązkiem każdego dobrego obywatela jest czynny udział w polityce i ściąganie ludzi do urny wyborczej, każdy powinien należeć do jakiejś partii.

— Do partii? Niech ich „stampedo” porwie. Raz w czasie wyborów przyszedłem do miasta i biegałem jak warja na wszystkie możliwe zgromadzenia. Po kilku dniach spostrzegłem, że wszyscy obiecują mi lazur z nieba po to, aby obietnic nie dotrzymać. Przyszekają pomysłność i dobrobyt, a nędza nie ustępuje. Raz przy whisky zapytałem takiego przywódcy partyjnego, co by partia polityczna uczyniła dla cowboy’ów? Wtedy on zapytał, ile cowboy’e mogą mieć głosów. Nie ociągając się wyrzuciłem cyfrę 50.000 ludzi, którzy przy najbliższych wyborach będą tak głosować, jak ja zechcę. Gałgan od razu się zmienił. Po krótkich wykrętach zaproponował mi gładki interes: chciał odkupić odemnie 50.000 głosów, sztuka w sztukę po dolarze w miarę, jak będę ich do urny doprowadzać. O żądaniach cowboy’ów mowy nie było. Tylko o głosy dla partii szło temu handlarzowi sumienia. Od tego czasu nie interesuję się polityką, a jeszcze mniej politykami.

Następnego dnia wieczorem ukazała się stacja Springshill. Noc spędzono obok toru kolejowego. O świcie wsunął się długi, czarny pociąg na bocznice. Było co najmniej sześćdziesiąt dużych, żelaznych wozów kolejowych, używanych na kolejach amerykańskich do transportu bydła.

Pół dnia pochłonięto załadowanie 595 sztuk bydła i furażu.

Po załadowaniu John Workmann pożegnał Jay Williams’a i towarzyszy. Z oddali jeszcze wywijali cowboy’e kapeluszami, żegnając pociąg, a w nim swego towarzysza podróży przez stępy. Wreszcie lokomotywa zagwizdała i stękając i sapiąc ruszyła naprzód.

John Workmann siedział w otwartym wozie na stercie siana i patrzył jak czerwony, ognisty krąg słońca zaczął niknąć w bezbrzeżnej prerji.

Rozdział 15.

W dużej hali First National Saving w Chicago, tłoczyli się ludzie i popychali przy okienku, żywa fala płynęła, napierała ze wszystkich stron i upły-

nęło sporo czasu, zanim John Workmann, niesiony prądem znalazł się przed oknem kasy, by czekać swój przedstawić do wypłaty.

Kasjer rzucił okiem na czek i nie spoglądając nawet na klienta, sięgnął ręką do żelaznej skrzyni z przegródkami i błyskawicznie położył przed chłopcem dwie tysiąc dolarówki, sześć biletów studolarych i resztę w drobnych notach.

Zaledwie John zdążył schować pieniądze do kieszeni, a już fala ludzka niosła go ku wyjściu. Przez krótką tylko chwilę zdołał chłopiec spocząć na niskim krzeselku przed pulpitem. Potem John

— Rzeczywiście pierwszy raz tu jestem, pragnąłem jednak poznać to miasto. Widzę jednak, że nie wiele różni się od Nowego Jorku...

— Ma pan rację, wszystkie miasta amerykańskie są do siebie podobne. Co najwyżej nasze rzeźnie w Chicago, na Packing-houses mogą być osobiwością dla obcych. Wyjawszy tych, których nadmierna ilość brudu i krwi brzydzi. Jeśli ma pan chwilę wolnego czasu, to może zjemy coś razem i przy sposobności pomówimy o mieście. Z ojcem, który jest bankierem w Chicago, mam się spotkać dopiero po godzinach biurowych. Czy mogę zapytać skąd pan przyjeżdża?

Nieznajomy wkładł się zupełnie w zaufanie John Workmanna. Chłopcu ani przez myśl nie przeszło podejrzewać nieznajomego. Odpowiadał też szczerze:

— Jadę z zachodu, gdzie pracowałem na fermie. Mieszkam jednak stale w Nowym Jorku.

— A pańskie nazwisko?

— Ach przepraszam, — usprawiedliwiał się chłopak, byłem roztargniony i nie zdążyłem się przedstawić. Nazywam się John Workmann.

— Workmann, Workmann...? — powtarzał młody człowiek, namysławiając się nad czymś głęboko. Już gdzieś słyszałem to nazwisko.

Nagle przez twarz nieznajomego przebiegł uśmiech, jakby przypomniał sobie nagle to nazwisko.

— Czy przed kilku miesiącami, w czasie pożaru prerji nie złapał pan bandytę Harry Smitha i to wraz z łupem?

— Tak to ja znalazłem tego draba.

— Do diabła! To musiała być ciekawa historia mr. Workmann, czytałem o tem w „New York Herald”. Przyznać muszę, że miał pan szczęście, skoro otrzymał pan 1000 dolarów premii za złapanie jednego łotra.

— Tak podjąłem premję. A większa część pieniędzy, które właśnie z banku podjąłem to znaczna część nagrody...

— Dużo pieniędzy, — powiedział z uznaniem nieznajomy. Można z tem zostać milionerem, jeśli się je dobrze użyje... Znam dużo ludzi, którzy

do Chicago przybyli z połową tej sumy, a przez zręczną operację zostali w krótkim czasie milionerami... Czy nie wstąpiłbyś do tej restauracji? Tu jest doskonała kuchnia, codziennie prawie jadam tu obiad.

John Workmann zgodził się na propozycję i wkrótce siedzieli w malej, włoskiej restauracji.

Chociaż John Workmann nie pijał, nieznajomy wmuwił w niego szklanekę wina i pierwszy przypił. Chłopiec nie zwracał uwagi, że restauracja jest prawie pusta i prawdopodobnie niezbyt często odwiedzana. Kelnerzy usunęli się gdzieś w kąt, a nieznajomy zaczął barwnie opowiadać o życiu i stosunkach w Chicago. John Workmann z ochotą słuchał opowiadania nieznajomego.

Nagle wśród rozmowy Johnston wskazał na okno wystawowe:

— Niech pan patrzy. Człowiek, który tam idzie, jakkolwiek niepozornie ubrany, jest jednym z najbogatszych ludzi w Ameryce. To Astor. Nie miał nic w kieszeni zaczynając, a teraz uczestniczy w największych interesach świata, a na wieprzowym szmalcu i szynkach dorobił się kilkunastu milionów...

Chłopiec spojrzał w okno, lecz ujrzał tylko plecy człowieka, na którego wskazał mu nieznajomy. Ten moment jednak wystarczył nieznajomemu, aby wrzucić do szklanki chłopca pigułkę opiumową, używaną chętnie przez wielkomięjskich bandytów dla usypiania swych ofiar.

Gdy John Workmann odwrócił głowę, towarzysz jego chwycił za szklanekę i przypił radośnie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Rys. A. Żmuda.

Piorun uderzył w stado, uśmiercając i glusząc kilkanaście sztuk...

zerwał się i szedł dalej przez lśniące drzwi i przez schody wysłane puszystym dywanem.

Skoro wyszedł na ulicę, zapiął szczelnie surdut, gdy nagle potrafił go jakiś młody człowiek, zdjął grzecznie kapelusz i przeprosił go bardzo uprzejmie za niemiły wypadek. Chłopak odpowiedział serdecznym uśmiechem. To ośmieliło nieznajomego i podszedł bliżej do Johna.

— Przepraszam najmocniej za potrącenie. Sięgnąłem mimowoli ręką za kieszeń w której mam portfel... Właśnie podjąłem pieniądze z banku i chciałem się przekonać, czy dobrze schowałem. Nazywam się Johnston, William Johnston z Frisco. Pan pamięta może, że tuż za panem byłem przy okienku kasy, aby z mego konta podjąć znaczniejszą kwotę... Widziałem, że i pan podejmował pieniądze. Niech pan będzie ostrożny w tem przekłętym środowisku. W Chicago niepewny jest nawet dolar, który się ma w kieszeni...

Słowa nieznajomego rozprószyły nieufność John Workmanna. Widział przed sobą młodego, elegancko ubranego człowieka z miłym spojrzeniem w oczach. Zresztą nieznajomy doradzał mu nawet ostrożności... Jakżeż więc mógł być nieufny. Spokojnie odpowiedział:

— Ma pan zupełną słuszność... Sądzę jednak, że jeśli ktoś uważa na pieniądze, to kradzież nie jest znów tak łatwa...

Szli w dół jakąś ulicą na prawo od banku i gawędzili wesoło. Nieznajomy zapytał nagle:

— Przypuszczam, że pan nie zna Chicago?

Poradnik dla amatorów fotografów.

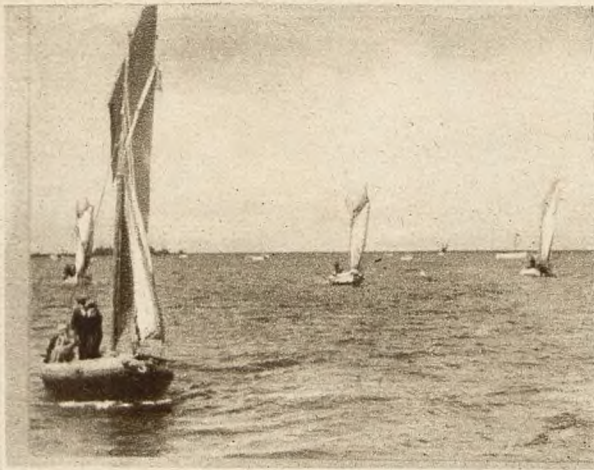
Wycieczka nad morze.

W sezonie letnim aktualna jest kwestja zdjęć nadmorskich. Oczywiście dobór tematów i kompozycja jest rzeczą czysto indywidualną — tu należy przede wszystkim ostrzedz przed błędami. I tak w pierwszej linii naświetlenie. Nad morzem panują zupełnie inne warunki świetlne niż na lądzie, gdyż ilość reflektowanego przez wodę światła w połączeniu z czystym bardzo powietrzem i obfitością promieni pozafioletowych powiększają aktywność (siłę działania na emulsję) prawie czterokrotnie. O tem nie należy zapominać, jeśli nie chce się przywieźć do domu serii zdjęć bezpowrotnie prześwietlonych. Nawet najtańszy aparat z zupełnie ciemnym obiektywem daje tu doskonałe zdjęcia momentalne.

Kto chce uzyskać chmury i efekty świetlne subtelniejsze, musi używać płyt barwoczułych i trzykrotnego żółtego filtra, naświetlając płytę z filtrem tak, jak by ją naświetlał bez filtra na stałym lądzie. Zwiększenie naświetlenia przez filter kompensuje się ze zwiększoną aktywnością nadmorskiego słońca.

Wywoływać zdjęcia morskie należy rozcieńczonym wywoływaczem, by nie dostać zbyt dużych kontrastów, o które łatwo.

Dr. Tad. Cyprian.

Na pełnym morzu (regaty $\frac{1}{100}$ sek. z filtrem, f 4.5 płyta Alfa Ortho.

Powrót z polowu $\frac{1}{50}$ sek. bez filtra, f 25 płyta Alfa Ortho.

Arytmograf.

Ul. L. Polczyński, Rembertów.

x 1 2 3 4 5 6 7 E	Lud staro-italski, szczepu umbryjsko-sabelskiego.
8 x 1 9 5 10 11 O 12	Miasto pow. w Pomeraniu nad rzeką Prośnią.
13 1 x 14 10 7 R 3 15	Mowa pochwalna.
16 1 4 x 17 U 11 18 1	Kraj w Azji.
15 1 11 1 x 7 4 11 15	Zdrobniała nazwa broni palnej.
1 4 5 K 19 x 16 18 1	Upośledzenie utlenienia w ustroju.
10 14 N 14 20 1 x 14 2	Jezioro znane w biblii.
19 Z 16 14 21 22 23 x 1	Rodzaj potasu z drzew iglastych.
A 15 11 5 19 2 3 22 x	Rymowany utwór tworzący zagadkę.

Gwiazdki i liczby zastąpione literami utworzą 9 wyrazów poziomych. Litery w przekątnej (na miejscu gwiazdek) dadzą nazwisko wszechświatowej sławy męża.

Metagram.

Ul. L. Polczyński, Rembertów.

Gdzie występek, tam jest i ona,
Ta, ciekawa z biblii znana.
Szukaj we śnie, nie na jawie,
Jedna tylko jest w Warszawie.
Bywa zawsze tam gdzie towar.
Jest, gdzie kocioł lub samowar.

Rozwiązanie powyższych zagadek należy nadsyłać do Redakcji „Światowida” do dnia 10. września br. wraz z załączonym kuponem.

Za trafne rozwiązanie zagadek redakcja „Światowida” wyznacza w drodze losowania jako nagrodę:

2 pary eleganckich rękawiczek.

Rozwiązanie zagadki z nr. 33.

W S Z W A	J	C A R J I
	H	U G O
K R Ó	L	D U C H
K O R D	J	A N
M A R J A S T	U	A R T
	H O R	S Z T Y Ń S K I
K S I A D	Z	M A R E K
G E N E Z I	S	Z D U C H A
W A C	L	A W
B E N I	O	W S K I
L I L L A	W	E N E D A
B A L L	A	D Y N A
Z Ł O T A	C	Z A S Z K A
	J A N	A Z I M I E R Z
K S I A Z E N	I	E Z Ł O M N Y

Szarada.

ZA—KO—PA—NE.

Trafne rozwiązanie nadesłali:

R. Kondziółka, Żywiec. B. Brandt, Gostawice. J. Piotrowski, Lechlin. H. Łabędzka, Tarnobrzeg. A. Rusinko, Stanisławów. M. Wawrzynowicz, Brodnica. T. Bidziukówna, Żywiec. W. Ostrowski, Poznań. L. Goleczyński, Łódź. M. Chrapki-wicz, Żywiec. G. Geppert, Lwów. E. Jackowska-Borysław. S. Michalski, Sianki. L. Osiecki, Sianki. E. Czajka, Sianki. J. Podgórska, Poznań. L. Poliecha, Lublin. H. Luftowa, Sosnowiec. M. Pracowity, Warszawa. R. Ramułtowa, Jeżów. Al. Rötter, Kraków. Schilerowa, Wroneczyn. Z. Konentówna, Poznań. Wł. Boner, Lwów. A. Taude, Warszawa. I. Wojtasiewiczówna, Warszawa. K. Kopańska, Kruszwica. B. Rabinowicz, Warszawa. J. Grabiańska, Ostrzeszów. W. Warszczyński, Pleszew. B. Reichman, Pleszew. W. Dubicki, Radom. W. Siedziński, Warszawa. A. Frucht, Głębokie. J. Dydużńska, Sambor. H. Opiełńska, Środa. T. Sobocki, Poznań. H. Lubowiecka, Tarnów. H. Nalazkówna, Toruń. W. Skrzyplielówna, Warszawa. M. Nałęczówna, W. Gwoździński, Jasło. J. Dymczyńska, Gniezno. F. Raszkowicz, O. Szczepańska, Lwów. I. Ejsmond, Warszawa. H. Przybylska, Poznań. M. Dubas, Poznań. J. Haller, M. Maciejewska, Król. Huta. Wł. Skrobalska, Poznań. St. Czerny, Poznań. H. Mokrzycka, Drohobycz. B. Bielecka, Borysław. N. Kosmowski, Częstochowa. A. Szamowska, Łódź. E. Kubiakowska, Krzemieniec. T. Grodecki, Pałędzie. M. Szulcówna, Kawka. M. Buttner, Siersza Wodna. J. Małozanka, Lwów. T. Wilczyński, Tarnopol. C. Krajewska, Włodzimierz. W. Nowosad, Jarosław. N. Ratkowska, Kielce. Z. Bergerowa, Warszawa. Z. Tejkowska, Z. Becherówna, Krzeszowice. J. Bentke, Żywiec. H. Gintrowski, Biały Kamień. D. Sikorska, Łódź. K. Michałowska, Tarnopol. St. Szeferowa, Szczawica. J. Landau, Warszawa. Rozłucki, N. Sącz. M. Miszczakowa, Warszawa. M. Senderowa, Warszawa. Z. Tietz, Warszawa. T. Ligęziński, Pleszew. E. Kargowa, Poznań. M. Weiner, Sniatyn. B. Szulc, Sniatyn. J. Baziuk, Kraków. L. Polczyński, Rembertów. S. Nowacka, Łuków. Wł. Makuska, Przemysł. B. Klimaszewska, Poznań. Urbanke, Bielsko. D. Herbstmanów, Warszawa. Z. Platewski, Węgierska Górka. N. Paciorkiewiczówna, Słeszew.

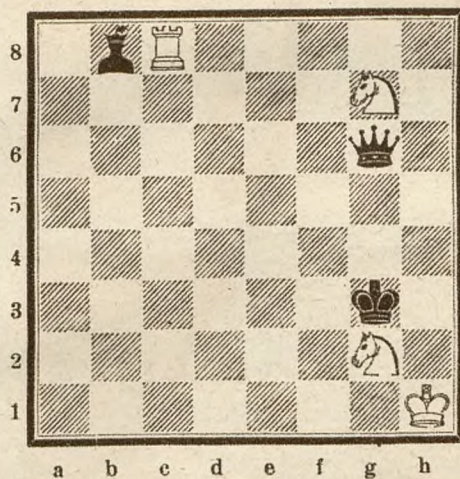
W losowaniu o nagrodę za trafne rozwiązanie zagadki los padł na p. L. Gepperta, ze Lwowa. Redakcja „Światowida”, przesyła mu nagrodę w postaci 2 modnych lalczek w najbliższych dniach pocztą.

Dział szachowy.

Pod redakcją Mieczysława Gałuszki.

A. W. Daniel („Falkirk Herald” 1911).

Czarne: Kg 3, Dg 6, Gb 8 (3).

Białe: Kh 1, Wc 8, Sg 7 g 2 (4).

Końcówka. (=) 4+3=7.

Białe zaczynają i remisują.

Rozwiązanie problemu F. Amelung.

1. b7!! K—g7. 2. h8, D+, K×h8. 3. K—f7, G—d8 (A). 4. W—a2, G—e7. 5. K—g6, G—a5. 6. W—e2 i wygrywają.

(A) 3... G—e1. 4. K—g6, G—A5. 5. W—e4 i wygrywają.

Partja.

Białe: L. Prokesz. Czarne: Dr. Balogh.
Grana w międzynarod. turn. w Bardjowie w r. 1926.

Partja węgierska.

1. e4 e5. 2. S—f3 S—c6. 3. G—c4 S—f6. 4. d3 G—e7. 5. S—c3 d6. 6. h3 G—e6. 7. G—b3 D—d7. 8. G—e3 G×b3. 9. a×b3 d5. 10. e×d5 S×d5. 11. D—e2 0—0. 12. 0—0 S×c3. 13. b×c3 G—d6. 14. S—h2 Wa—e8 (1). 15. D—f3 f5 (2). 16. D—d5+ W—f7 (3). 17. b4 e4 (4). 18. d×e4 f×e4. 19. Wf—d1 W—e5. 20. D—b3 W—f5. 21. b5 S—e5 (5). 22. W×a7 (6) h5. 23. W×b7 S—f3. 24. S×f3 (7) W×f3 (8). 25. g×f3 D×h3. 26. W×d6 (9) D×f3 (10). 27. W×c7. Czarne poddały się.

Uwagi:

1. Aby przeszkodzić f4.
2. Lepsze było przede wszystkim: 15... D—e6, aby przeszkodzić wtargnięciu białej damy.
3. Jeżeli Czarne usuną króla, to nastąpi: 17. D—b5 b6. 18. W×a7.
4. Grozi: G×h2.
5. Wstęp do niepoprawnej kombinacji, lecz i po: 21... S—d8. 22. c4 b6. 23. W—d2 pozycja Białych byłaby korzystniejszą.
6. Grozi: 23. W—a8.
7. 24. g×f3 jest niemożliwym wobec: G×h2.
8. Jeśli Czarne odbiłyby pionem, wtedy Białe obroniłyby się przez: 25. b6.
9. Odpiera całkowicie atak przeciwnika. Tosamo posunięcie nastąpiłoby i po: 25... e×f, ponieważ w razie D×d6 rozstrzygałoby W—b8 i D×f7.
10. Pozycja Czarnych była też i po: 26... e×f. 27. W—g6 nie do uratowania.

WOBEC NIEZWYKŁEJ POCZYTYNOŚCI

„ŚWIATOWIDA”

upraszamy
o powoływanie się
przy zakupach na ogłoszenia

„ŚWIATOWIDA”

KUPON do losowania nagrody
za rozwiązanie zagadek
w nr. 36. z dn. 3. września, 1927 r.

H U M O R.

Pomysły modnego uczesania, według projektu Seppa Planka.

à la Batik...

à la Financière...

à la „Burschen heraus!“...

à la krzyżkówka...

à la szczotka dla butów...

à la aleja topolowa...
Oszczędna miłość.

à la kielbasa brunszwicka...

à la Tatare...
Lokaje między sobą.

— Proszę o jedną szklanę limonady i dwie słomki.

— Mam już tego dość. Dziś mnie pan hrabia
zwymyślał od starych osłów.
— A ile masz lat?

PIE GI

zółte plamy, opaleniznę usuwa pod gwarancją, aptekarza Jana Gadebuscha Axela krem od piegów, 1/2 słoika Zł. 2 50, 1/2 s. Zł. 4 50, do tego mydło Axela i kawalek 1 25 Zł, 3 kaw. 3 50 Zł. Do nabycia w drogeriach i aptekach lub wprost we firmie J. GADEBUSCH, Poznań, Nowa 7. (Bazar.) 342

Mężczyźni,

cierpiący na niemoc płciową, otrzymają za zwrot kosztów przesyłki w wysokości 1 zł. (ewtl. znaczkami pocztowymi) bezpłatnie moją książkę o mym sensacyjnym wynalazku „HEUREKA“. Adres: Patent 30. Cluj, Kolozsvár (Rumunja), Postfach 1. 251

Współczesna armja. Nowoczesna, dobrze zaopatrzona armja wyzbywa się coraz bardziej koni, zastawiając jako siłę pociagową maszyny. Widzimy to na naszym obrazku, gdzie artylerja angielska ciągniona jest przez specjalne motory, będące jednocześnie skrzynkami amunicyjnymi. Fot. Sport & General Press Agency, London.

368

FOSFATYNA FALIERA

NAJLEPSZY POKARM dla DZIECI
SMACZNY I WZMACNIAJĄCY
Niezbędny podczas odłączania od piersi
i w okresach rośnięcia
Ułatwia ząbkowanie i zapewnia prawidłowy rozwój kości.
Niezastąpiona odżywka dla matek, matek
i rekonwalescentów.

ŻĄDAJCIE SŁYNNEJ MARKI FRANCUSKIEJ
FOSFATYNA FALIERA
WYSTRZEGAĆ SIĘ NAŚLADOWNICTW.
Paryż, 6 rue de la Tacherie.

OD POŁ WIEKU POWSZECHNIE
ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

ARAGO
ST. GÓRSKIEGO
WARSZAWA

NISZCZY BRODAWKI
SKÓRY
STWARDNIENIA
ODCISKI

ŻĄDAĆ WŁADZ
331

4711 Eau de Cologne

Przeciw zmęczeniu nerwowemu,
wywołanemu dłuższą jazdą autem, działa parę kropeł "4711" pomocnie i ożywczo. Świeżość jej subtel-
nego, przenikającego zapachu potęguje wytrzyma-
łość i zapewnia nerwom spokój i odporność. "4711"
w najprzyjemniejszy sposób orzeźwia i pielęgnuje.

Używać należy jedynie prawdziwej z
marką ochronną prawnie zastrzeżoną
"4711" — (Etykieta Niebiesko — Złota).

Gen. Zast. na Rzplitą Polską: Zygfryd Bochner i S-ka, Dziedzice.

„OLLA”

jedyna istniejąca niedościgniona
marka światowa, udowodniona zu-
pełna gwarancja za każdą sztukę.
Ceny sprzedaży detalicznej za
tuzin: Nr. 1202 — zł. 5'40, Nr. 1203
— zł. 9'—, 179

SZAMPON Iste

nadaje włosom
jedwabistej puszystości

J. & S. STEMPNIIEWICZ, POZNAŃ

ZMĘCZONA PODRÓŻĄ

w ciasnym wagonie piękna pani z
upragnieniem wyczekuje celu swej
drogi. Usługi wielkie odda jej tutaj
woda kolońska „Iste”, działająca orze-
zwiająco i kojąca równocześnie nerwy.
Wybierając się w podróż, nie wolno
nam nigdy zapominać wobec tego o
wodzie kolońskiej „Iste”.

**J. & S. Stempniewicz
Poznań.**

CZEKOLADA
E. Nedel
WARSZAWA

POZBYĆ SIĘ BEZPIECZNIE ARTRETYZMU I REUMATYZMU

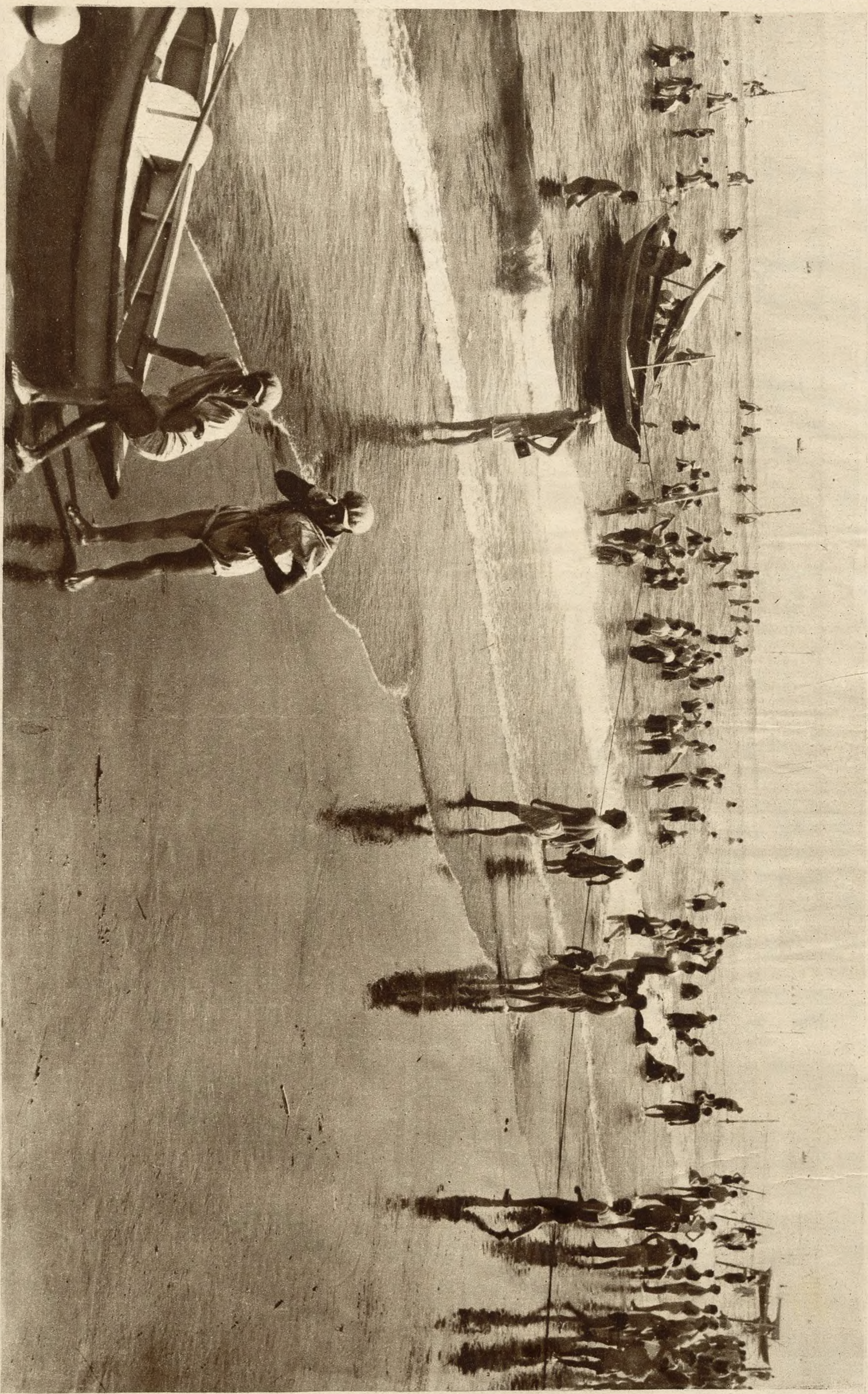
AUGUST MÄRZKE
BERLIN, WILMERSDORF,
Bruchsalstraße Nr. 5.
Oddział 19.

Reumatyzm jest to okropna bardzo, rozpowszechniona cho-
roba; nie oszczędza ani biedaka ani bogacza, szuka swych
ofiार zarówno w chacie jakoteż w pałacu. Rozmaite są po-
stacie tego cierpienia i wiele jest chorób, określonych różnym
mianem, a właściwie jest to tylko reumatyzm. Występują
albo bóle w stawach i w różnych częściach ciała, albo też
obrzemienia, skrzywienia rąk i nóg, kurcze klucze, darcie w
różnych częściach ciała, nawet osłabienie wzroku-bywa częs'o
następstwem reumatycznych i artretycznych cierpień. Jak
wielostronne są przejawy choroby, tak też liczne są wszelkie
możliwe i niemożliwe środki lecznicze: mikstury, maści
i t. p. zachwalane na użytek cierpiącej ludzkości. Większość
tych środków nie jest w stanie cierpienia wyleczyć. W najlep-
szym razie przynoszą one tylko chwilową ulgę. / To co my
proponujemy-jest to nieszkodliwa kuracja wodą mineralną,
która już bardzo wielu cierpiącym przyniosła ulgę.

Nasza kuracja jest doskonała i skutkuje szybko.
W celu zdobycia licznych zwolenników, postanowiliśmy
każdemu, kto do nas napisze

przesłać zupełnie gratis
nadzwyczaj interesującą i wielce pouczającą książkę o zdrowiu.
A więc kogo męczą bóle, kto pragnie szybko, radykalnie
i bezpiecznie pozbyć się swych cierpień, niech jeszcze dzisiaj
do nas napisze.

N A D P O L S K I E M M O R Z E M.

Coraz weselej i coraz piękniej dzieje się nad polskiem morzem na plaży w Gdyni. Z roku na rok coraz więcej osób zjeżdża nad polski brzeg Bałtyku i spędza tam swoje wywczaszy letnie. Fotografia nasza przedstawia fragment plaży morskiej w Gdyni w sezonie letnim.

Fot. Matuszkiewicz.

„Światowid“ wychodzi w każdą sobotę w Krakowie — Poznaniu — WARSZAWIE — Lwowie i Wilnie.

Prenumerata kwartalna : 12-50 złotych ; zagranicą 15 złotych — Cena ogłoszeń za wiersz 1 mm 40 groszy. Nadesłane 1 złoty. Między tekstem redakcyjnym 2 złote. Redakcja i Administracja: Kraków, Wielopole 1, tel. 11-98, 44-50, 32-92 Oddział w Warszawie: Nowogrodzka 26, tel: 70-21 i 234-65. Numer konta P. K. O. w Krakowie 404-200.

Wydawca i naczelny redaktor: Marjan Dąbrowski — Kierownik literacki i redaktor odpowiedzialny: Dr. Józef Flach. — Kraków, Wielopole 1. — Drukiem „Ózudag“ — Kraków, Wielopole 1.